

Burnett, Faulkner, Evans

Επιμέλεια Andrew Christopher Green

26 Σεπτεμβρίου – 25 Οκτωβρίου, 2025

Η έκθεση *Μπέρνερ, Φόκνερ, Έβανς* επικεντρώνεται στη μικρού μήκους ταινία *Το Άλογο*, που σκηνοθέτησε ο Τσαρλς Μπέρνερ το 1973. Ο Μπέρνερ είναι γνωστός για τη μεγάλου μήκους *Σφαγέας Προβάτων* του 1978, μια ταινία εμπνευσμένη από τον ιταλικό νεορεαλισμό, που αποτελείται από μικρές βινιέτες της καθημερινότητας στην περιοχή Γουάτς του Λος Άντζελες. Παρότι κυκλοφόρησε πέντε χρόνια μετά το Άλογο, και οι δύο ταινίες γυρίστηκαν την ίδια εποχή, το 1972. Ο Μπέρνερ είχε τελειώσει το σενάριο και είχε ξεκινήσει την παραγωγή του *Σφαγέας Προβάτων*, όταν ο πρωταγωνιστής της ταινίας ξαφνικά φυλακίστηκε. Ο Μπέρνερ έπειτα ανέφερε: «Μου έλεγαν διαρκώς ότι θα αποφυλακιστεί υπό όρους, αλλά αυτό δεν συνέβη. Έμεινα στο πανεπιστήμιο περιμένοντάς τον να βγει, γιατί ήταν πολύ καλός ηθοποιός. Κι έτσι, εν τω μεταξύ, γύρισα το Άλογο».

Το Άλογο ήταν μια ταινία γεννημένη από την αναμονή και είναι μια ταινία που κυρίως πραγματεύεται την αναμονή. Τρεις λευκοί άντρες εμφανίζονται σε μια φάρμα και συζητούν δυσανεκτικοί για μια δουλειά, ενώ ένα μαύρο νεαρό αγόρι φροντίζει προσεκτικά ένα άλογο. Όλοι περιμένουν κατά τη διάρκεια της ταινίας την άφιξη του πατέρα του αγοριού και, ουσιαστικά, να κάνει ευθανασία στο άλογο. Όμως, επειδή δεν ξέρουμε τι περιμένουν, η παρουσία, ο λόγος και οι εκφράσεις των λευκών ανδρών έχουν απειλητικό χαρακτήρα.

Ο Μπέρνερ έχει αναφέρει δύο επιρροές για τη δημιουργία του Άλογο: το διήγημα «Η Αρκούδα» του Ουίλιαμ Φόκνερ και το βιβλίο των Γουόκερ Έβανς και Τζέιμς Έιτζι *Let Us Now Praise Famous Men*. Όπως αναφέρεται στο συνοδευτικό βιβλιαράκι, η συνεργασία μεταξύ Φόκνερ, Έβανς και Έιτζι στοιχειοθετεί ένα μοντέλο για τον Μπέρνερ για το πώς να υποστηρίξει την αδιαφάνεια της περιθωριοποιημένης ζωής. Χωρίς να το γνωρίζει ο Μπέρνερ, ο Φόκνερ και ο Έβανς είχαν μια σύντομη επαφή μέσω των περιοδικών *Vogue* και *Harper's Bazaar*.

Το 1948, η *Vogue* ανέθεσε στον Έβανς να βγάλει φωτογραφίες για ένα σαλόνι αφιερωμένο στον Φόκνερ, το οποίο συνέπιπτε με την κυκλοφορία του *Intruder in the Dust*, το πρώτο διήγημά του μετά από οκτώ χρόνια. Ο Έβανς ταξίδεψε με τη συντάκτρια Αλέν Τάλμι, διασχίζοντας το Μισισίπι και τη Λουιζιάνα και φωτογραφίζοντας την τοπική αρχιτεκτονική και τα τοπία. Οι φωτογραφίες του Έβανς δημοσιεύτηκαν στο τεύχος του Οκτωβρίου εκείνου του χρόνου με τον τίτλο «Το Μισισίπι του Φόκνερ», μαζί με επιλεγμένα έργα του Φόκνερ από την Τάλμι, συμπεριλαμβανομένου ενός αποσπάσματος από το *The Bear*, την ιστορία που επηρέασε τη δημιουργία της ταινίας *Το Άλογο*.

Παρότι ο Έβανς εκτιμούσε τα γραπτά του Φόκνερ, ο Φόκνερ γνώρισε τα έργα του Έβανς μέσα από μια σειρά συγκεχυμένων περιστατικών. Μια υποσημείωση στην έκδοση *The Uncollected Stories of William Faulkner* του 1979, από τον συντάκτη Τζόζεφ Μπλότνερ, αναγράφει: «Ο φίλος του Φόκνερ, Άντονι Ουέστ, του έστειλε μια φωτογραφία του Γουόκερ Έβανς που τράβηξε από ένα σκιερό νεκροταφείο. [...] Ελπίζοντας ότι μπορεί να οδηγήσει σε κάποιο άρθρο στο *Bazaar*, ο Ουέστ ρώτησε τον Φόκνερ αν θα ήθελε να γράψει κάτι για αυτήν». Ο Έβανς είχε τραβήξει

1. Michel Cieutat and Michel Ciment, "Interview with Charles Burnett," *Positif*, no. 357 (November 1990): 40–47, reprinted in *Charles Burnett: Interviews*, ed. Robert E. Kapsis (Jackson: University Press of Mississippi, 2011), 49.
2. Joseph Blotner, editorial note in *The Uncollected Stories of William Faulkner*, by William Faulkner (New York: Random House, 1979), 703.

φωτογραφίες του Ουέστ για διάφορα δημοσιεύματα το καλοκαίρι του 1954 και πρέπει να είχε χαρίσει στον Ουέστ μια εκτύπωση από φωτογράφιση επτά χρόνια πριν, στο Μέιφιλντ του Κεντάκι, την οποία εκείνος έδωσε στον Φόκνερ. Λέγεται πως είπε στον Ουέστ ότι η εικόνα — μια πίσω όψη από πέτρινα γλυπτά — ήταν «μια καλή φωτογραφία», και τελικά έγραψε το *Sepulture South: Gaslight*, μια ιστορία για ένα αγόρι που παρευρίσκεται στην κηδεία του παππού του και, μέσα στα χρόνια, επιστρέφει στον τάφο του για να τον επισκεφτεί. Το διήγημα δημοσιεύτηκε στο Harper's Bazaar τον Δεκέμβριο του 1954, τυπωμένο δίπλα στη φωτογραφία του Έβανς.

Μια γαλλική μετάφραση της συλλογής του Μπλότνερ *The Uncollected Stories of William Faulkner* εκδόθηκε με τον τίτλο *Idylle au désert: Et autres nouvelles* το 1985. Δεν γνωρίζω τι οδήγησε τον Ζαν-Λικ Γκοντάρ να διαβάσει το «Sépulture sud» συγκεκριμένα, ανάμεσα στις σαράντα πέντε ιστορίες της συλλογής των 450 σελίδων, ούτε αν γνώριζε τις φωτογραφίες του Έβανς που την ενέπνευσαν. Δεν είναι επίσης σαφές αν ο Γκοντάρ γνώριζε ότι η ιστορία εμφανίστηκε αρχικά στο Harper's Bazaar, αν και αυτός, περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο, θα ήταν σε θέση να εκτιμήσει την ειρωνεία ότι ο συγγραφέας του «αθάνατου» παρελθόντος εμφανιζόταν πλάι σε εικόνες που υπόσχονταν την αιώνια αναγέννηση του πάντα ίδιου.

Αλλά μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι ο Γκοντάρ διάβασε τη μετάφραση σχεδόν αμέσως μόλις κυκλοφόρησε, καθώς τη χρησιμοποίησε σε μία από τις πιο αινιγματικές τηλεοπτικές του ταινίες — *Grandeur et décadence d'un petit commerce de cinéma* — η οποία προβλήθηκε μόλις έναν χρόνο αργότερα, το 1986. Σε μια ταινία για έναν σκηνοθέτη που ετοιμάζει το επόμενο πρότζεκτ του, μια σειρά ηθοποιών περνούν μπροστά από την κάμερα για ακρόαση, ο καθένας απαγγέλλοντας μία ή δύο λέξεις από ένα κολλάζ της τελευταίας πρότασης του *Sepulture South: Gaslight*:

...όλοι τους να υψώνονται ανάμεσα στη δροσερή πρασινάδα του καλοκαιριού και τη βασιλική λάμψη του φθινοπώρου και τη βροχή και την ερήμωση του χειμώνα πριν η άνοιξη ξαναανθίσει· λεκιασμένοι τώρα, λίγο σκουρόχρωμοι από τον χρόνο και τον καιρό και την αντοχή αλλά ακόμη γαλήνιοι, απρόσβλητοι, απομακρυσμένοι, κοιτώντας το τίποτα, όχι σαν φρουροί, όχι υπερασπιζόμενοι τους ζωντανούς από τους νεκρούς με το τεράστιο, μετρημένο σε τόνους βάρος και όγκο τους, αλλά μάλλον τους νεκρούς από τους ζωντανούς· προστατεύοντας αντίθετα τα κενά και διαλυόμενα κόκαλα, τη βλαβερή και ανυπεράσπιστη σκόνη, από την αγωνία και τη θλίψη και την απανθρωπιά του ανθρώπινου γένους.

Harper's Bazaar, Δεκέμβριος 1954. Περιλαμβάνειτο *Sepulture South: Gaslight*, Ουίλιαμ Φόκνερ, σελ. 84-85, 140-141.

Γουόκερ Έβανς, *Untitled (Table, Fireplace, and Pictures on Wall of Floyd Burroughs's Bedroom, Hale County, Alabama)*, 1936. Εκτύπωση όφσετ, 16 × 12 εκ. (με πασπαρτού 60 × 40 εκ.)

Γουόκερ Έβανς, *Untitled (Bud Fields' Garden, Hale County, Alabama)*, 1936. Εκτύπωση όφσετ, 16 × 12 εκ. (με πασπαρτού 60 × 40 εκ.)

Γουόκερ Έβανς, *Untitled (Bud Fields and his family in Bedroom, Hale County, Alabama)*, 1936. Εκτύπωση όφσετ, 16 × 12 εκ. (με πασπαρτού 60 × 40 εκ.)

Το Άλογο, 1973. Ψηφιοποιημένο έγχρωμο αρνητικό 16mm με ήχο. 14 λεπτά. Σκηνοθεσία, σενάριο και μοντάζ: Τσαρλς Μπέρνερτ.

Grandeur et décadence d'un petit commerce de cinéma, 1986. SD Video, έγχρωμο, ήχος. Απόσπασμα 11 λ. 45 δ. (πλήρης ταινία 90 λεπτά). Σκηνοθεσία, σενάριο και μοντάζ: Ζαν-Λικ Γκοντάρ.